

GAUSS-EGÉSZEK ÉS DIRICHLET TÉTELE

KEITH KEARNES, KISS EMIL, SZENDREI ÁGNES

Második rész

Cikkünk első részében az elemrend és a körosztási polinomok fogalmára alapozva beláttuk, hogy ha n pozitív egész, akkor az $nk + 1$ alakú számok halmaza, ahol $k = 1, 2, \dots$, végtelen sok prímszámot tartalmaz. Most eszközeinket továbbfejlesztve az $nk - 1$ alakú prímekről is belátjuk, hogy végtelen sokan vannak.

4. A körosztási polinom egy analogonja

A cikk második részében is rögzítjük az $n \geq 1$ egész számot, és végig használni fogjuk a komplex n -edik egységgyökök $\varepsilon_k = \cos(2\pi k/n) + i \sin(2\pi k/n)$ jelölését. Az $nk - 1$ eset bizonyításában a cikk első részében definiált $\Phi_n(x)$ körosztási polinom helyett a következő polinomot fogjuk használni $n > 2$ esetén:

$$\Psi_n(x) = \prod_{\substack{1 \leq k < n/2 \\ (k,n)=1}} (x - 2 \cos(2\pi k/n)).$$

Mivel a $\cos(x)$ függvény a $[0, \pi]$ intervallumon szigorúan monoton, a képletben szereplő $2 \cos(2\pi k/n)$ számok páronként különbözők.

4.1. Tétel. *Ha $n > 2$, akkor a következők teljesülnek.*

- (1) $\Psi_n(x)$ foka $\varphi(n)/2$.
- (2) $\Phi_n(x) = x^{\varphi(n)/2} \Psi_n(x + x^{-1})$.
- (3) $\Psi_n(x)$ egész együtthatós.

Ezt a tételt egy öttagú feladatsorozattal bizonyítjuk.

4.2. Feladat. *Igazoljuk a 4.1. tétel (1) állítását.*

Megoldás. Az $[1, n - 1]$ intervallum n -hez relatív prím egész számait párosíthatjuk a $k \leftrightarrow n - k$ megfeleltetéssel, hiszen $(k, n) = (n - k, n)$. Az $n > 2$ feltevés miatt n nem relatív prím n -hez, és ha $n/2$ egész, akkor $n/2$ sem az. Ezért $\Psi_n(x)$ képletében $\varphi(n)/2$ tényező szerepel, s így $\Psi_n(x)$ foka $\varphi(n)/2$. \square

4.3. Feladat. *Igazoljuk, hogy $n > 1$ esetén $x^{\varphi(n)} \Phi_n(1/x) = \Phi_n(x)$.*

Megoldás. Mivel $\varepsilon_k^{-1} = \cos(2\pi k/n) - i \sin(2\pi k/n) = \varepsilon_{n-k}$, ezért az $x^{\varphi(n)} \Phi_n(1/x)$ polinomnak is gyöke mindegyik n -edik primitív egységgyök. A bizonyítandó egyenlőség mindkét oldalán $\varphi(n)$ fokú polinom szerepel, és most láttuk be, hogy van $\varphi(n)$ darab közös gyökük. Ha a főegyütthatójukról is igazolni tudnánk, hogy egyenlők, akkor különbségüknek több gyöke lenne, mint a foka, és így ez a különbség a nullapolinom

lehetne csak, amivel készen lennénk. (A polinomok azonossági tételét használtuk, lásd [2], 2.4.7. tétel és 2.4.10. következmény.)

A körosztási polinom főegyütthatója 1. Az $x^{\varphi(n)} \Phi_n(1/x)$ polinom főegyütthatója ugyanaz, mint $\Phi_n(x)$ konstans tagja, vagyis $\Phi_n(0)$. Ha $n = 2$, akkor $\Phi_n(x) = x + 1$ konstans tagja is 1. Ha $n > 2$, akkor $\varphi(n)$ páros, ezért $\Phi_n(0)$ a primitív n -edik egységgyökök szorzata. Az előző feladatban használt $k \leftrightarrow n - k$ párosítás $\varepsilon_k \varepsilon_{n-k} = 1$ miatt azt adja, hogy ez szintén 1. \square

4.4. Feladat. *Igazoljuk, hogy $n \geq 1$ esetén $x^n + x^{-n}$ felírható $x + x^{-1}$ egész együtthatós polinomjaként.*

Megoldás. Legyen $z_j = x^j + x^{-j}$. A binomiális tétel szerint páratlan n esetén

$$(x + x^{-1})^n = z_n + \sum_{1 \leq j < n/2} \binom{n}{j} z_{n-2j}.$$

Ha n páros, akkor a jobb oldalhoz még $\binom{n}{n/2}$ is hozzáadandó. Mindkét esetben azt kaptuk, hogy $z_n = x^n + x^{-n}$ felírható egész együtthatókkal $(x + x^{-1})^n$, valamint az olyan z_k kifejezések segítségével, ahol $k < n$. Ezért n szerinti indukcióval készen vagyunk. \square

4.5. Feladat. *Mutassuk meg, hogy van olyan egész együtthatós $S(x)$ polinom, melyre $\Phi_n(x) = x^{\varphi(n)/2} S(x + x^{-1})$.*

Megoldás. A 4.3. feladat azt fejezi ki, hogy $\Phi_n(x)$ együtthatósorozata szimmetrikus a „közepére”, vagyis x^j és $x^{\varphi(n)-j}$ együtthatója megegyezik. Ezért $x^{\varphi(n)/2}$ -vel osztva $x^j + x^{-j}$ alakú tagok egész együtthatós összegét kapjuk (illetve a $cx^{\varphi(n)/2}$ tagból a c egész szám keletkezik). Az előző feladat szerint ez az összeg felírható $x + x^{-1}$ egész együtthatós polinomjaként. \square

4.6. Feladat. *Igazoljuk a 4.1. tétel (2) és (3) állítását.*

Megoldás. Elég belátni, hogy az előző feladatban szereplő $S(x)$ polinom megegyezik $\Psi_n(x)$ -szel, hiszen $S(x)$ egész együtthatós. De ez igaz, mert mindkettő $\varphi(n)/2$ fokú, 1 főegyütthatós polinom, melyeknek gyöke a $\varphi(n)/2$ darab, páronként különböző $2 \cos(2\pi k/n)$ számok mindegyike, ahol $1 \leq k < n/2$ és $(k, n) = 1$. A gyökökre vonatkozó iménti állítás $\Psi_n(x)$ -re nyilvánvaló, $S(x)$ esetében pedig következik az $\varepsilon_k^{-1} = \cos(2\pi k/n) - i \sin(2\pi k/n)$ összefüggésből, hiszen

$$0 = \Phi_n(\varepsilon_k) = \varepsilon_k^{\varphi(n)/2} S(\varepsilon_k + \varepsilon_k^{-1}) = \varepsilon_k^{\varphi(n)/2} S(2 \cos(2\pi k/n)).$$

\square

4.7. Gyakorlat. Számítsuk ki a $\Psi_{12}(x)$ polinomot.

Megoldás. Az első rész 3.5. gyakorlatában kiszámítottuk, hogy $\Phi_{12}(x) = x^4 - x^2 + 1$. Innen

$$x^{-\varphi(12)/2} \Phi_{12}(x) = (x^2 + x^{-2}) - 1 = (x + x^{-1})^2 - 3.$$

Ezért $\Psi_{12}(x) = x^2 - 3$. \square

A Dirichlet-tétel $nk - 1$ esetének vizsgálatában a $\Psi_n(u)$ számok $4k - 1$ alakú prímosztói lesznek segítségünkre. Ha az Olvasó ismeri a kvadratikus reciprocitási tételt ([1], 4.2.3. tétel), akkor máris beláthatja a $\Psi_{12}(u) = u^2 - 3$ kifejezést felhasználva, hogy végtelen sok $12k - 1$ alakú prím van.

A cikk első részében az utolsó három feladat vezetett el az $nk + 1$ alakú prímekekre vonatkozó állítás bizonyításához. Ezek közül az elsőnek, vagyis a 3.10. feladatnak az $nk - 1$ esetre adaptált változatát fogjuk belátni a 4.9. feladatban. Ezt készíti elő a következő állítás.

4.8. Feladat. *Legyen $g(x)$ egész együtthatós, pozitív főegyütthatós polinom, melynek konstans tagja negatív. Igazoljuk, hogy minden pozitív K egészhez van olyan u egész, hogy $g(u)$ osztható egy K -nál nagyobb, $4k - 1$ alakú prímszámmal.*

Megoldás. Legyen $g(0) = -c < 0$ és $M = 4cLK!$, ahol L később megválasztandó pozitív egész. Ekkor $g(M) = 4mc - c$ teljesül alkalmas, $K!$ -sal osztható m -re, és ezért $g(M)/c = 4m - 1$. Ha L -et elég nagynak választjuk, akkor elérhetjük, hogy $g(M)/c > 1$ legyen. Így $g(M)/c = 4m - 1$ -nek van egy $4k - 1$ alakú p prímosztója. Szükségképpen $p > K$, mert p relatív prím m -hez, és így annak $K!$ osztójához is. \square

4.9. Feladat. *Mutassuk meg, hogy minden pozitív K egészhez van olyan u egész, hogy $\Psi_n(u)$ osztható egy K -nál nagyobb, $4k - 1$ alakú prímszámmal.*

Megoldás. A $\Psi_n(x)$ polinom definíciójából látszik, hogy $\Psi_n(x)$ csupa negatív értéket vesz föl a két legnagyobb gyöke közötti intervallumon (illetve ha elsőfokú, akkor a gyökétől balra). Így van olyan r/s racionális szám, melyre $s > 0$ és $\Psi_n(r/s) < 0$.

Készítsük el a $g(x) = s^d \Psi_n((x+r)/s)$ polinomot, ahol $d = \varphi(n)/2$ a $\Psi_n(x)$ foka. Ez egész együtthatós, pozitív főegyütthatós, és $g(0) = s^d \Psi_n(r/s) < 0$. Ezért az előző feladat miatt van olyan K -nál és s -nél is nagyobb $4k - 1$ alakú p prím, melyre $p \mid g(v)$ alkalmas v egészre.

Mivel $p > s$, ezért $(p, s) = 1$, tehát van olyan t egész, melyre $ts \equiv 1 \pmod{p}$. Megmutatjuk, hogy p osztója $\Psi_n(t(v+r))$ -nek, és így az $u = t(v+r)$ választással készen is leszünk. Valóban, ha $\Psi_n(x) = a_0 + \dots + a_d x^d$, akkor

$$\begin{aligned} 0 \equiv t^d g(v) &= t^d s^d \Psi_n((v+r)/s) = \sum_{j=0}^d t^d s^{d-j} a_j (v+r)^j \equiv \\ &\equiv \sum_{j=0}^d t^j a_j (v+r)^j = \Psi_n(t(v+r)) \pmod{p}, \end{aligned}$$

hiszen $t^d s^{d-j} \equiv t^j \pmod{p}$. \square

Az előző megoldás utolsó bekezdését egyszerűsíthetjük, ha a \mathbb{Z}_p testben számolunk, és t helyett egyszerűen $1/s$ -et írunk.

5. Gauss-egészek

A Gauss-egészek az $a + bi$ alakú komplex számok, ahol a és b egészek. Ezek körében is értelmezhetők a számelmélet alapfogalmai, például az $\alpha \mid \beta$ oszthatóság azt jelenti, hogy van olyan γ Gauss-egész, melyre $\alpha\gamma = \beta$. Beszélhetünk kongruenciákról, lehet maradékosan osztani, és érvényes marad a számelmélet alaptétele is (a bizonyítás elolvasható az [1] könyv 7.4. szakaszában). Szép alkalmazása a Gauss-egészek elméletének annak meghatározása, hogy egy pozitív egész hányféleképpen bontható két négyzetszám összegére ([1], 7.5.1. tétel).

5.1. Feladat. Legyen m (valós) egész szám. Igazoljuk, hogy $m \mid a + bi$ akkor és csak akkor igaz a Gauss-egészek között, ha $m \mid a$ és $m \mid b$.

Megoldás. Vegyük az $m(c + di) = a + bi$ egyenlőség valós és képzetes részét. \square

Természetesen vannak különbségek az egész számok számelméletéhez képest. Az egységek, vagyis 1 osztói négyen vannak, ± 1 mellett $\pm i$ is egység. Sem 2, sem 5 nem prímszám a Gauss-egészek között, hiszen $2 = (1 + i)(1 - i) = i(1 - i)^2$ és $5 = (2 + i)(2 - i)$.

5.2. Feladat. Legyen p egy $4k - 1$ alakú prímszám. Igazoljuk, hogy p prímszám a Gauss-egészek körében is, azaz nem egység, és ha $p \mid \alpha\beta$, akkor $p \mid \alpha$ vagy $p \mid \beta$.

A megoldáshoz idézzük föl az első rész 2.2. feladatát: ha a p prímszám $4k - 1$ alakú, akkor $p \mid a^2 + b^2$ -ből $p \mid a$ és $p \mid b$ következik.

Megoldás. Tegyük föl, hogy $p\gamma = \alpha\beta$. Ezt az egyenlőséget a konjugáltjával megszorozva az adódik, hogy p^2 az egészek között osztója az $|\alpha|^2|\beta|^2$ szorzatnak (itt $|\alpha|^2$ és $|\beta|^2$ már egész számok). Mivel p az egészek között prímszám, osztója valamelyik tényezőnek. Ha ez például $|\alpha|^2$, akkor $\alpha = a + bi$ esetén p osztója $|\alpha|^2 = a^2 + b^2$ -nek. Így $p \mid a$ és $p \mid b$, tehát $p \mid \alpha$. \square

5.3. Feladat. Legyen p egy $4k - 1$ alakú prímszám. Mutassuk meg, hogy minden (valós) egész számnak van négyzetgyöke a Gauss-egészek között modulo p .

Megoldás. A p -vel osztható számok négyzetgyöke 0 modulo p . Emeljük négyzetre az $1, 2, \dots, p - 1$ számokat modulo p . Mivel x és $-x$ négyzete ugyanaz, továbbá $p \neq 2$ miatt x és $-x$ inkongruens modulo p , ezért legföljebb $(p - 1)/2$ számot kaphatunk. Ennyi azonban biztosan lesz is, mert ha $x^2 \equiv y^2 \pmod{p}$, akkor $p \mid x^2 - y^2 = (x - y)(x + y)$ miatt x és y vagy egyenlők, vagy ellentettek modulo p .

A kapott „négyzetszámok” között semelyik kettő nem lehet egymás ellentettje modulo p , hiszen $p \mid a^2 + b^2$ -ből $p \mid a$ és $p \mid b$ következik. Ezért a fenti négyzetszámok ellentettjei kiadják a hiányzó $(p - 1)/2$ darab nem nulla maradékot modulo p . Viszont a $-b^2$ számnak van négyzetgyöke a Gauss-egészek között: $\pm bi$. \square

A négyzetgyökvonás lehetővé teszi bizonyos másodfokú egyenletek megoldását a Gauss-egészek között a megoldóképlet segítségével. Nekünk a (másodfokúra vezető) $x + x^{-1} = u$ egyenlet egy α megoldására lesz szükségünk modulo p , ahol u a 4.9. feladatban szereplő szám. Ez azért lesz hasznos, mert a $\Phi_n(\alpha) = \alpha^{\varphi(n)/2} \Psi_n(\alpha + \alpha^{-1})$

összefüggés miatt α gyöke lesz az n -edik körosztási polinomnak modulo p , és ezért α rendjének kiszámításával információt kapunk n és p kapcsolatáról, az első rész 3.6. tételében látott módon. Ezt az egyenletmegoldást végezzük el a következő feladatban.

5.4. Feladat. Legyen p egy $4k - 1$ alakú prímszám és u valós egész. Keressünk olyan α és β Gauss-egészeket, melyekre $\alpha + \beta \equiv u \pmod{p}$ és $\alpha\beta \equiv 1 \pmod{p}$.

Megoldás. Az $x + x^{-1} = u$ egyenletet átrendezve $x^2 - ux + 1 = 0$. A megoldóképletből

$$\alpha, \beta = \frac{u \pm \sqrt{u^2 - 4}}{2}.$$

A nevező nem okoz problémát, hiszen p páratlan, ezért a 2-vel való osztás helyettesíthető a $(p + 1)/2$ -vel való szorzással modulo p . Az 5.3. feladat szerint elvégezhető a négyzetgyökvonás is. Könnyű ellenőrizni, hogy a képletből kapott α és β számok megfelelnek. \square

Most rátérünk az elemrend fogalmának általánosítására, és megkeressük az első rész 3.6. tételének megfelelőjét. Szükségünk lesz az Euler–Fermat-tétel módosított változatára. Némi óvatosságra int a következő állítás.

5.5. Feladat. Legyen p egy $4k - 1$ alakú prímszám és $a + bi$ Gauss-egész. Mutassuk meg, hogy $(a + bi)^p \equiv a - bi \equiv \overline{a + bi} \pmod{p}$.

Megoldás. Emeljük $a + bi$ -t p -edik hatványra a binomiális tétel segítségével. Mivel $0 < j < p$ esetén $\binom{p}{j}$ osztható p -vel, azt kapjuk, hogy $(a + bi)^p \equiv a^p + (bi)^p \pmod{p}$. Itt $i^p = -i$, hiszen a p prím $4k - 1$ alakú. Másrészt $a^p \equiv a \pmod{p}$ és $b^p \equiv b \pmod{p}$ a kis Fermat-tétel miatt. Ezért $(a + bi)^p \equiv a - bi \pmod{p}$. \square

5.6. Feladat. Legyen p egy $4k - 1$ alakú prímszám. Mutassuk meg, hogy ha az α Gauss-egész nem osztható p -vel, akkor $\alpha^{p^2-1} \equiv 1 \pmod{p}$, továbbá $\alpha^{p-1} \equiv 1 \pmod{p}$ akkor és csak akkor teljesül, ha α képzetes része p -vel osztható (vagyis ha α valós modulo p).

Megoldás. Mivel α relatív prím p -hez, ezért $\alpha^{m-1} \equiv 1 \pmod{p} \iff \alpha^m \equiv \alpha \pmod{p}$. Az előző feladat miatt $\alpha^p \equiv \bar{\alpha}$, és így α^p akkor és csak akkor kongruens α -val, ha α képzetes része p -vel osztható (hiszen p páratlan). Az előző feladat állítását kétszer alkalmazva $\alpha^{p^2} \equiv \bar{\bar{\alpha}} = \alpha \pmod{p}$, és így $\alpha^{p^2-1} \equiv 1 \pmod{p}$. \square

Az elemrend fogalmáról modulo p ugyanúgy beszélhetünk Gauss-egészek között is, mint egészek között, és a tulajdonságok is ugyanazok. Azt javasoljuk, hogy az Olvasó ismétlje át a cikk első részében található 3.6. tétel bizonyítását, és győződjön meg róla, hogy e tétel következő változata a Gauss-egészek között is érvényben marad.

5.7. Tétel. Ha a $4k - 1$ alakú p prím osztója a $\Phi_n(\alpha)$ számnak, ahol α Gauss-egész, akkor $o_p(\alpha) = n$ vagy $p \mid n$.

A most kimondott tétel még nem adja meg az $nk-1$ esethez azt a segítséget, amit az első rész 3.6. tétele adott az $nk+1$ esethez, ehhez szükség van a következő feladatra is. Ennek oka a következő. Az $nk+1$ alakú prímekek keresésekor az $o_p(u) = n \mid \varphi(p) = p-1$ oszthatóságot alkalmaztuk. A módosított Euler–Fermat-tétel miatt most csak annyit tudunk, hogy ha p nem osztója α -nak, akkor $o_p(\alpha) = n \mid p^2 - 1$. Az $nk - 1$ alakú prímekek megtalálásához viszont az $n \mid p + 1$ oszthatóságra van szükségünk.

5.8. Feladat. *Legyen p egy $4k - 1$ alakú prímszám. Tegyük föl, hogy α és β Gauss-egészek, α képzetes része nem osztható p -vel, de $\alpha + \beta$ képzetes része igen, továbbá $\alpha\beta \equiv 1 \pmod{p}$. Igazoljuk, hogy $o_p(\alpha) \mid p + 1$.*

Az alábbi számolást egyszerűbb kitalálni, ha hajlandóak vagyunk eleve modulo p számolni, az osztást is beleértve, és β helyett $1/\alpha$ -t írni. (Valójában arról van szó, hogy a Gauss-egészek modulo p maradékai egy p^2 elemű testet alkotnak.)

Megoldás. Mivel $\alpha + \beta$ valós modulo p , az 5.5. feladat miatt

$$\alpha + \beta \equiv \overline{\alpha + \beta} = \bar{\alpha} + \bar{\beta} \equiv \alpha^p + \beta^p \pmod{p}.$$

Átrendezve és α^{p+1} -nel szorozva

$$(\alpha - \alpha^p)\alpha^{p+1} \equiv (\beta^p - \beta)\alpha^{p+1} = \beta^p\alpha^p\alpha - \beta\alpha\alpha^p \equiv \alpha - \alpha^p \pmod{p}.$$

Tudjuk, hogy α nem valós modulo p , vagyis az 5.5. feladat miatt $\alpha - \alpha^p$ nem osztható p -vel. Ezért a kongruenciát egyszerűsíthetjük $\alpha - \alpha^p$ -nel. Így $\alpha^{p+1} \equiv 1 \pmod{p}$. \square

Most már a célegyenesben vagyunk. Az előző szakaszban beláttuk az első rész 3.10. feladatának megfelelő 4.9. feladatot. A most következő két feladat az első rész 3.11. és 3.12. feladatainak analogonja.

5.9. Feladat. *Tegyük föl, hogy a $4k - 1$ alakú p prím nagyobb, mint $4n$, és osztója $\Psi_{4n}(u)$ -nak alkalmas u egészre. Mutassuk meg, hogy a p prím $nk - 1$ alakú.*

Megoldás. Legyen α és β az 5.4 feladatból kapott két Gauss-egész. Az $\alpha\beta \equiv 1 \pmod{p}$ összefüggés miatt

$$\Phi_{4n}(\alpha) = \alpha^{\varphi(4n)/2} \Psi_{4n}(\alpha + \alpha^{-1}) \equiv \alpha^{\varphi(4n)/2} \Psi_{4n}(\alpha + \beta) \equiv \alpha^{\varphi(4n)/2} \Psi_{4n}(u) \equiv 0 \pmod{p}$$

(aki még nem gyakorlott a modulo p osztásban, az írja ki a polinom tagjait, és vegye észre, hogy $(\alpha + \alpha^{-1})^j \alpha^j \equiv (\alpha + \beta)^j \alpha^j$). Az 5.7. tétel miatt $p \mid 4n$ vagy $o_p(\alpha) = 4n$. Mivel $p > 4n$, ezért csakis $o_p(\alpha) = 4n$ lehetséges.

Ha α valós modulo p , akkor innen $4n \mid p - 1$ adódik (hiszen ekkor $\alpha^{p-1} \equiv 1 \pmod{p}$). Ez lehetetlen, mert a p prím $4k - 1$ alakú. Így az 5.8. feladat szerint $4n = o_p(\alpha) \mid p + 1$. \square

5.10. Feladat. *Igazoljuk, hogy minden $n > 0$ esetén végtelen sok $nk - 1$ alakú prímszám van.*

Megoldás. Tegyük föl indirekt, hogy csak véges sok ilyen prímszám van, legyenek ezek p_1, p_2, \dots, p_ℓ . Válasszuk a K számot úgy, hogy ezek mindegyikénél, továbbá $4n$ -nél is nagyobb legyen. A 4.9. állítás miatt van olyan u egész, továbbá egy $4k - 1$ alakú, K -nál nagyobb p prím, melyre $p \mid \Psi_{4n}(u)$. Az előző feladat szerint a p prím $nk - 1$ alakú, ami ellentmondás. \square

Összefoglalva, az $nk - 1$ eset bizonyításának lényege a következő. Az állítást elég $4nk - 1$ -re igazolnunk, tehát $4k - 1$ alakú p prímekeket keresünk. Azt, hogy egy polinom ilyen prímekekkel osztható értékeket is felvegyen, csak akkor tudjuk garantálni, ha a polinom nem mindenütt pozitív. Ilyen tulajdonságú a $\Psi_{4n}(x)$ polinom, amelyből x helyére $x + x^{-1}$ -et írva „lényegében” a körosztási polinom adódik. Tegyük föl, hogy $p \mid \Psi_{4n}(u)$. A Gauss-egészeket modulo p nézve olyan p^2 elemű testet kapunk, melyben az $\alpha + \alpha^{-1} = u$ egyenlet megoldható. Ekkor α gyöke a körosztási polinomnak ebben a testben, így rendje $4n$. Annak felhasználásával, hogy $\alpha + \alpha^{-1}$ valós, kiszámoltuk, hogy ez a rend nemcsak $p^2 - 1$ -nek, hanem $p + 1$ -nek is osztója.

Ajánlott irodalom

- [1] Freud Róbert, Gyarmati Edit: *Számelmélet*. Nemzeti Tankönyvkiadó, 2006.
- [2] Kiss Emil: *Bevezetés az algebrába*. TypoTEX Kiadó, 2007.